Kraków – *warto wiedzieć*

„Planeta Lem”

W 100. rocznicę urodzin Stanisława Lema wybuchła w Krakowie Bomba Megabitowa (tak ją nazwano). Bomba nie byle jaka, bo jej eksplozja trwała 5 dni (10–14 września), a składały się na nią dyskusje, pokazy filmowe, wystawy, premiery książkowe, koncerty, a nawet opowieści znajomych Lema (Ewa Lipska, Stanisław Bereś i Wojciech Zemek opowiadali o życiu, także osobistym, pisarza). W ostatnim dniu festiwalu Bomba Megabitowa przedstawiono plany władz Krakowa związane z powstającym Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem”.

Zdaniem organizatorów „Planeta Lem” będzie pierwszym w Polsce wielofunkcyjnym centrum literackim o profilu edukacyjno-społecznym. Na obiekt, zlokalizowany na krakowskim Zabłociu przy ul. Na Zjeździe 8, nad Wisłą, w pobliżu licznych muzeów i instytucji kultury (MOCAK, Fabryka Schindlera, Cricoteka, Muzeum Podgórza), składać się będzie zrewitalizowany budynek dawnego Składu Solnego z 1787 r. (tu magazynowano niegdyś sól przeznaczoną do spławu w dół Wisły) oraz bryła nowego budynku (lub zespół nowych budynków) we wschodniej części terenu inwestycji. Budynek od 2013 r. − z inicjatywy Krakowskiego Biura Festiwalowego, Instytutu Książki, Fundacji Sztuki Nowej Znaczy Się, Fundacji Miasto Literatury oraz partnerów z Rejkiawiku Miasta Literatury UNESCO − ozdabia literacki mural „Skład Poezji”.

Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem” ma stać się ośrodkiem działań i programów o charakterze literackim, realizowanych pod szyldem Kraków Miasto Literatury UNESCO przez Krakowskie Biuro Festiwalowe we współpracy z licznymi partnerami zewnętrznymi. W obszernych przestrzeniach wystawienniczych znajdziemy innowacyjną prezentację opartą na literackiej spuściźnie patrona inwestycji – Stanisława Lema – a także ekspozycję o fenomenie komunikacji i języka, przygotowaną we współpracy z grupą polskich językoznawców, oraz ruchome wystawy poświęcone ikonom literackiego Krakowa. Wielofunkcyjne wnętrza „Planety Lem” będą dogodnym miejscem organizacji festiwali i spotkań literackich, także całorocznych programów edukacji językowej i literackiej. Dodatkowo obiekt pomieści nowoczesną mediatekę, wespół z pracownią multimedialną, czytelnią, kawiarnią, oraz przestrzeń dla osób pracujących indywidualne (tzw. coworking), zaplanowaną jako miejsce współpracy różnorodnych środowisk literackich. „Planeta Lem” wraz z przyległym ogrodem stanie się tym samym zieloną enklawą wypoczynku i rekreacji w silnie zurbanizowanej, poprzemysłowej dzielnicy Zabłocie. – *Lokalizacja Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem” jest dla nas fascynująca, jest czymś w rodzaju wyspy, miejscem osobnym* – mówił Maciej Rydz z firmy JEMS Architekci w czasie prezentacji projektu Centrum. – *Sam budynek jest prosty, ale też fascynujący. Takich budynków nie ma w Krakowie. Musimy też wybudować nowy obiekt, żeby można było spełnić wspomniane zadania. Przestrzeń „Planety” zbudowana będzie z kubicznych form przedzielanych zielenią. A nad tym wszystkim ma być Lem, który powinien być wyczuwalny w tym budynku. Jednak chcemy uniknąć dosłowności. Dlatego powstaną wieże, które będę swego rodzaju peryskopami, „oczami Lema”, z których będzie można oglądać Kraków.*

Utworzenie Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem” to wypełnienie najważniejszego zobowiązania Krakowa z aplikacji o przyjęcie do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO. Realizację inwestycji poparły środowiska literackie Krakowa, Rada Języka Polskiego przy Prezydium PAN oraz środowiska językoznawcze, reprezentanci Miast Literatury UNESCO z całego świata, a także goście krakowskich festiwali literackich. „Planeta Lem” ma stać się domem dla wszystkich wartościowych inicjatyw literackich, wykraczających także poza granice Krakowa.

MARIAN NOWY

„Planeta Lem”

Zielone otoczenie „Planety”

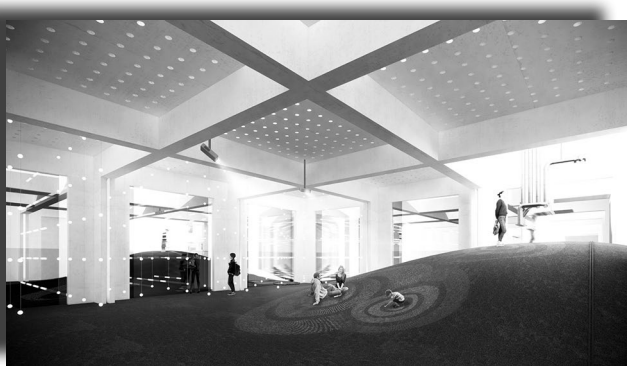

Wnętrze pełne niespodzianek

Wejście do mediateki

Fot. Autorem zdjęć/prezentacji jest firma JEMS Architekci